

هَندَين نواز شو!

آموزش استاندارد برای ساز هندی (ر مینور)

مؤلف: یوریات شیرینگو

Becoming a
Handpan
Player!

Standard instruction for Handpan (D Kurd)
Author: Pooriya Shiringoo

آشنایی با ساز هنگدرام

تاریخچه ی ساز هنگدرام

ساز هنگ یا هنگدرام نوعی ساز کوبه ای در طبقه ی خود صداهاست؛ که برای اولین بار در سال ۲۰۰۰ توسط فلیکس رونر و سابینا شرر در شهر برن، کشور سوئیس ساخته شد. نام شرکت این دو شخص [آپن آرت] است که در حال حاضر این شرکت روی پروژه های مختلفی مشغول کار است که بحث در مورد آن در این مقال نمی گنجد. ساخت هنگدرام تا چند سال به طور انحصاری متعلق به این شرکت بوده و کم کم ساخت این ساز در سراسر دنیا فراگیر شده و اکنون در ایران هم این ساز ساخته می شود.

این ساز به خاطر صدای ماورایی اش حس غریبی به شنونده القا می کند و به همین دلیل در یوگا و مدیتیشن هم مورد استفاده قرار می گیرد.

الگوی اصلی ساخت ساز هنگدرام

گفته می شود قبل از ابداع هنگدرام (حدود سال ۱۷۰۰ میلادی) در آفریقا و آمریکای جنوبی ساز دیگری به نام " استیل پن " با بدنه ی کاملاً فلزی و ساختار ابتدایی ، از بشکه های خالی ساخته می شد که در جشن ها و مراسم طرفداران خود را داشته؛ و به نوازندگان آن پن ایست گفته می شد.

بدنه ی ساز هنگدرام

ساز هنگدرام از دو قسمت جداگانه ی فلزی ساخته شده است: قوس (شِل) بالایی و پایینی.

قوس بالایی که نت ها بر روی این قوس چیده شده اند، " طرف دینگ " نامیده می شود. طرف دیگر قوس زیرین است که دارای یک سوراخ بزرگ در مرکز آن است؛ به این قسمت "گو" گفته می شود. لازم به ذکر است در حال حاضر هنگدرام در شرایط متفاوتی با تو ضیحات فوق هم ساخته می شود. به لبه های ساز هنگدرام که محل اتصال این دو قوس به هم میباشد " ریم " گفته می شود.

نت اصلی این ساز " دینگ " می باشد که پایین ترین نت از نظر " زیرایی " صدایی است و بم ترین صدا را تولید می کند که معمولاً به صورت برآمده روی ساز دیده می شود. به فضای مشخص دور دینگ " شولدر " گفته می شود.

هر نت روی این ساز دارای فضای مشخصی است که به آن "تن فیلد" گفته می شود؛ که معمولاً به شکل دایره یا بیضی می باشد؛ که طبق تحقیقات جدید فرم بیضی نتیجه ی بهتری در انتشار، حجم و پایداری صدا ایجاد می کند و همچنین امکان بیشتری در ایجاد افکت های صوتی فراهم می کند. در مرکز هر تن فیلد معمولاً فرو رفتگی وجود دارد که به آن "دیمپل" می گویند.

تعداد دینگ و نت ها روی هنگدرام

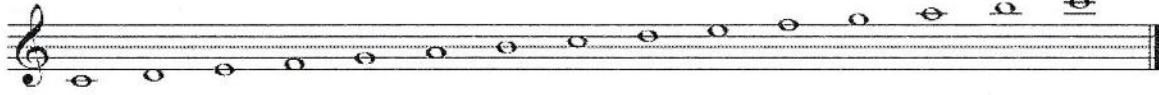
در نسخه های رایج و نرمال این ساز دارای یک نت دینگ و ۷ یا ۸ نت دیگر بر روی بدنه می باشد. اما امروزه مشاهده می شود که سازهایی با تعداد نت های بیشتر نیز تولید شده اند.

هنگدرام ، هندپن یا پن تام؟

هنگدرام نام انحصاری این ساز می باشد که کمپانی پن آرت برای این ساز انتخاب کرده است. به دلیل انحصاری بودن نام هنگدرام شرکت های دیگر سازنده این ساز از نام هندپن یا پن تام استفاده کردند.

منبع توضیحات بالا سایت پن آرت می باشد.*

Do Re Mi Fa Sol La Si Do Re Mi Fa Sol La Si Do

C D E F G A B C D E F G A B C

Whole step Whole step Half step Whole step Whole step Whole step Half step
 نیم پرده یک پرده یک پرده نیم پرده یک پرده یک پرده یک پرده نیم پرده

Sharp
Do# دو دییز

↗
Do

Re

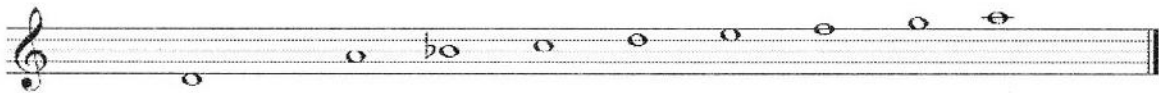
↘
Reb ر بمل
Flat

Do / Do	0	Whole step
Do / Re	1	Whole step
Do / Mi	2	steps
Do / Fa	2/5	steps
Do / Sol	3/5	steps
Do / La	4/5	steps
Do / Si	5/5	steps
Do / Do (Octave)	6	steps

پرده	۰	نت دو تا دو
پرده	۱	نت دو تا ر
پرده	۲	نت دو تا می
پرده	۲/۵	نت دو تا فا
پرده	۳/۵	نت دو تا سل
پرده	۴/۵	نت دو تا لا
پرده	۵/۵	نت دو تا سی
پرده	۶	نت دو تا دو (اکتاو)

D Kurd ر مینور

Re La Si b Do Re Mi Fa Sol La

D A Bb C D E F G A

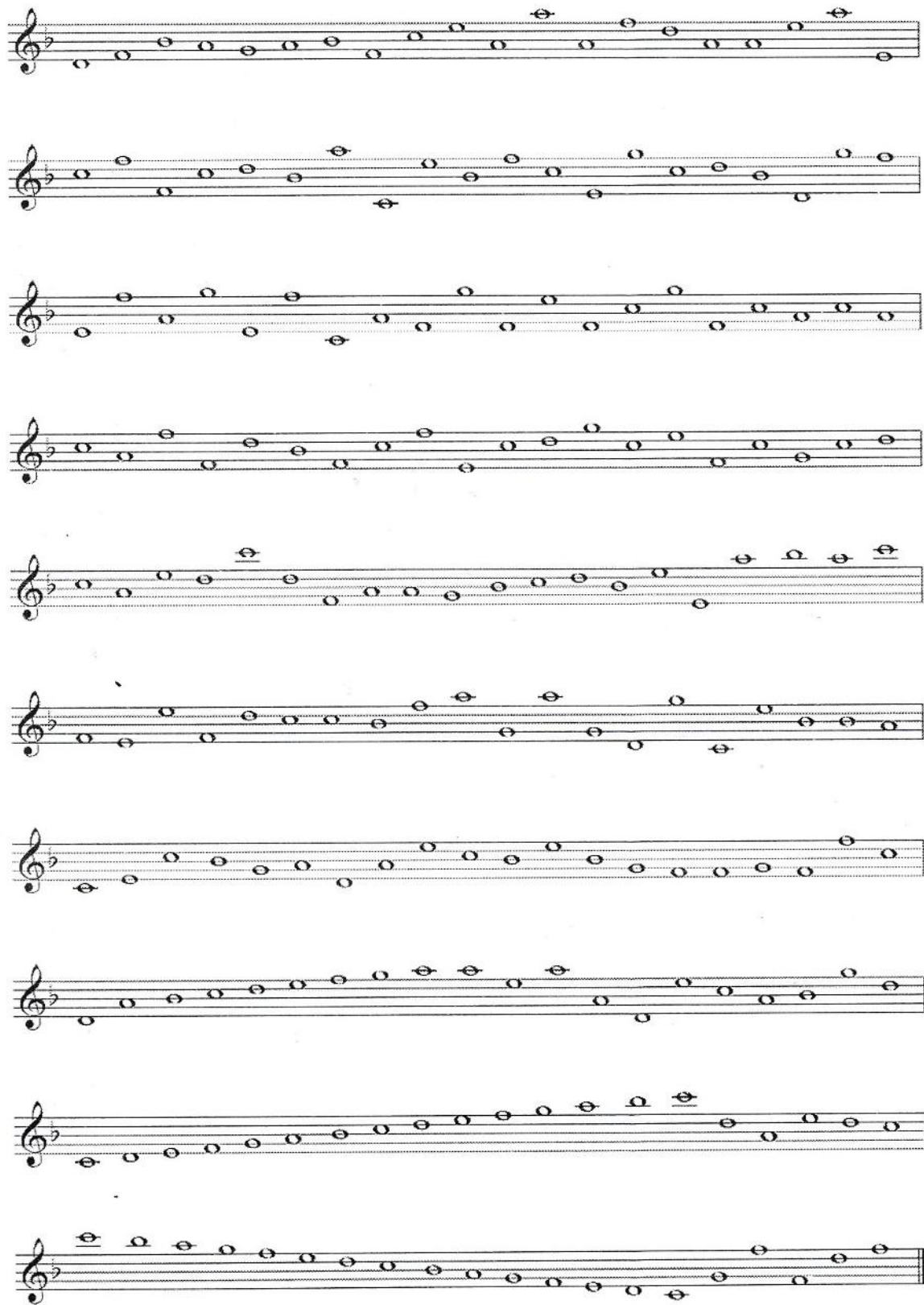
A

F G

D D E

Bb C

A

The image displays a musical score for a single melodic line, written on ten staves. The notation is in treble clef and includes various rhythmic values such as quarter, eighth, and sixteenth notes, along with rests. The music appears to be a traditional or contemporary piece, possibly in a specific mode or scale. The staves are arranged vertically, and the notation is clear and legible.

آکورد

هرگاه چند نت را بطور هم زمان و با رعایت یک نظام خویشاوندی صوتی (از لحاظ فاصله بین نت ها) اجرا کنیم، یک اتمسفر صوتی درست میشود که آن را آکورد می نامند.

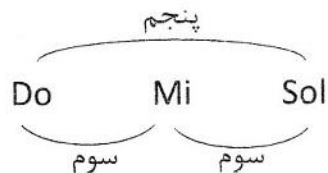
*تعداد نت ها و نوع چیدمان نت های آکورد ، نوع آکورد را مشخص می کند.

-یکی از پرکاربرد ترین آکورد ها ، آکورد های تریاد می باشند.

آکورد های تریاد ۳ صدایی

*از ۳ صدای مجزا تشکیل شده اند . (غیر تکراری)

*روابط این صداها ، بر اساس خویشاوندی های سوم است (تریاد)

آکورد دو ماژور

*هرگاه همزمان با نتی به ترتیب سوم و پنجمش را اجرا کنیم ، یک آکورد تریاد درست می شود.

*نوع سومی و پنجمی که همزمان با آن نت اجرا می شود نوع آکورد تریاد ما را مشخص می کند.

Sus مخفف کلمه Suspend به معنی معلق بودن می باشد.

امروزه این آکورد ها یک آکورد سه صدایی است و ساختار آن به صورتی است که به جای نت سوم آکورد از یک فاصله دوم بزرگ (یک پرده) یا چهارم درست (۲/۵ پرده) نسبت به تونیک استفاده می شود.

Sus2 = تونیک + دوم بزرگ + چهارم درست

پنجم درست (۳/۵ پرده)

Do	Re	Sol		آکورد دو ساس ۲
دوم بزرگ	چهارم درست			C Sus2
۱ پرده	۲/۵ پرده			

Sus4 = تونیک + چهارم درست + دوم بزرگ

پنجم درست (۳/۵ پرده)

Do	Fa	Sol		آکورد دو ساس ۴
چهارم درست	دوم بزرگ			C Sus4
۲/۵ پرده	۱ پرده			

کتاب "هندپن نواز شو!" آموزشی استاندارد برای ساز هندپن است که هنرجویان با هر سطح از دانش موسیقایی (صفر یا بیشتر) و نوازندگان هندپن یا دیگر سازها می‌توانند از این کتاب بهره‌مند شوند، که توضیحات بیشتر در این مورد را حتماً و پیش از شروع دوره آموزش، در بخش پیشگفتار مطالعه کنید. انتخاب این نام برای کتاب به سبب پرسش‌های زیاد هنرجویان در رابطه با پیش نیازها، سختی‌های مسیر آموزش و... در این ساز بوده است. این نام به آن معناست که با فراگیری صحیح مطالب این کتاب به راحتی می‌توانید نوازنده خوب و یا مدرس ساز هندپن بشوید که دانش و مهارت کافی را در کمترین زمان ممکن به دست آورده‌اید.

The book "Becoming a Handpan player!" is a standard instruction for Handpan that students in any level of music knowledge (zero or more) and Handpan or other musical instruments musicians can benefit from this book; that you better read more details about this issue, in introduction section before starting the course.

The choice of this name for the book was due to the many questions of the students regarding the prerequisites, the difficulties of the instruction course, etc. in this instrument. This name means that by learning the content of this book correctly, you can easily become a good Handpan musician or instructor who has gained enough knowledge and skill in the shortest possible time.

SHIRINGOO
PERCUSSIONS

انتشارات موسیقی عارف